

Wzór odwołania dla rencistów rodzinnych po funkcjonariuszach, którzy pełnili służbę
wyłącznie przed 1990 rokiem

[miejsce], [data]

Sąd Okręgowy w Warszawie

XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

za pośrednictwem:

Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

ul. Pawińskiego 17/21

02-106 Warszawa

Odwołujący/-a się:

[imię i nazwisko składającego odwołanie]

[PESEL składającego odwołanie]

[adres składającego odwołanie]

Organ:

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

ul. Pawińskiego 17/21

02-106 Warszawa

**dotyczy: decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i
Administracji z [data decyzji], [numer decyzji].**

ODWOŁANIE

- I. Działając w imieniu własnym, na podstawie art. 477¹⁰ § 1 k.p.c. w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straż Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2016, poz. 2270), **wnoszę odwołanie** od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z [data

decyzji, [numer decyzji], która została mi doręczona w dniu [data odbioru przesyłki], i zaskarżam w/w decyzję w całości.

II. Zaskarżonej decyzji **zarzucam**:

- 1) **Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 2 Konstytucji RP**, polegające na arbitralnym obniżeniu przysługującego mi świadczenia emerytalnego, co narusza zasadę ochrony praw nabytych i zasadę sprawiedliwości społecznej, , a także zasadę zaufania obywatela do państwa i tworzonego przez nie prawa oraz niedziałania prawa wstecz wynikające z zasady demokratycznego państwa prawnego;
- 2) **Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP** polegające na arbitralnym obniżeniu przysługującej mi renty rodzinnej, co stanowi nieproporcjonalne i nieuzasadnione naruszenie przysługującego mi prawa do zabezpieczenia społecznego;
- 3) **Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 30 oraz art. 47 Konstytucji RP w zw. z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności** polegające na naruszeniu mojej godności, prawa do ochrony czci, dobrego imienia, prawa do prywatności i prawa do poszanowania życia rodzinnego, poprzez przyjęcie, że służba mojego [męża, ojca, innej właściwej osoby] stanowiła „służbę na rzecz totalitarnego państwa”, a tym samym arbitralne przypisanie mojemu [mężowi, ojcu, innej właściwej osobie] - winy za działania związane z naruszeniami praw człowieka, których dopuszczali się niektórzy przedstawiciele władzy publicznej PRL oraz niektórzy funkcjonariusze organów bezpieczeństwa PRL, a do których on/ona w żaden sposób się nie przyczynił/a;
- 4) **Naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 45 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności**, polegające na zastosowaniu represji bez wykazania winy indywidualnej, zastąpienie w tym zakresie władzy sądowniczej władzą ustawodawczą i odwróceniu w ten sposób zasady domniemania niewinności przez uznanie wszystkich funkcjonariuszy będących w służbie przed 31 lipca 1990 r. za winnych działań zasługujących na penalizację;

a w konsekwencji powyższych naruszeń:

- 5) **Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 71 ust. 1 zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zw. z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności**, polegające na arbitralnym naruszeniu moich osobistych praw majątkowych i prawa do poszanowania mienia, które podlegają równej dla wszystkich ochronie, na skutek nieproporcjonalnego naruszenia mojego prawa do zabezpieczenia społecznego, co stanowi przejaw nieuzasadnionej represji ekonomicznej.

III. W oparciu o powyższe zarzuty, **wnoszę o:**

- 1) **zmianę zaskarżonej decyzji** przez przyznanie mi świadczenia rentowego w dotychczasowej wysokości, tj. w kwocie złotych brutto;
- 2) **zasądzenie** od Organu na moją rzecz **kosztów postępowania** według norm przepisanych.

IV. Jednocześnie **wnoszę o:**

- 1) **przeprowadzenie dowodów** z [tylko, jeżeli w danej sprawie występują szczególne okoliczności – doznanie poważnego uszczerbku na zdrowiu w związku ze służbą, uzyskanie odznaczeń po 1990 roku, a już szczególnie przesłanki wskazane w art. 24a ust. 4 ustawy, ponieważ to osoba uprawniona do świadczenia musi udowodnić, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, członek rodziny podjął współpracę i czynnie wspierała osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego – w tej sytuacji konieczne będzie również sformułowanie zarzutu naruszenia art. 24a ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej w pkt II odwołania;]:

– np. zeznań świadka zam.

– np. [tytuł dokumentu załączonego do odwołania]

....

na okoliczności wskazane w treści uzasadnienia;

[w braku szczególnych okoliczności sprawy wnioski dowodowe należy pominąć a powyższy punkt usunąć w całości]

- 2) rozpoznanie sprawy także w razie mojej nieobecności.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

[zwięzły opis indywidualnej sytuacji Odwołującego/-cej się – podanie okresu służby członka rodziny w konkretnych formacjach, ewentualne szczególne okoliczności związane ze służbą np. doznanie uszczerbku na zdrowiu, uzyskanie odznaczeń po 1990 r., śmierć w związku ze służbą, wskazanie decyzji pierwotnie ustalającej wysokość świadczenia i – w razie wystąpienia – decyzji obniżającej jego wysokość na podstawie ustawy z 2009 r.]

W dniu [data odbioru przesyłki] została mi doręczona decyzja Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dalej: „Organ” lub „ZER MSWiA”) z [data decyzji], [numer decyzji]. Zaskarżoną decyzją Organ:

- obniżył wskaźnik użyty do obliczania wysokości mojej renty rodzinnej do wysokości 0% podstawy wymiaru za każdy rok służby mojego [męża, ojca, innej właściwej osoby] w okresie od dnia [data] do dnia [data]

- ustalił wysokość mojej renty rodzinnej na kwotę [wysokość renty rodzinnej wskazana w treści decyzji] brutto.

Nowelizacja ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r.

Postawę prawną zaskarżonej decyzji w mojej sprawie stanowiły art. [numery artykułów wskazane w treści decyzji] ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straż Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2016, poz. 708 ze zm., dalej: „**ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym**”).

Zastosowane w mojej sprawie przepisy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym zostały wprowadzone z mocy ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straż Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2016, poz. 2270, dalej: „**nowelizacja ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r.**”). Budzą one daleko idące wątpliwości w zakresie ich zgodności z Konstytucją RP i Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (dalej: „EKPCz” lub „Konwencja”). Wątpliwości te dotyczą zarówno kwestii formalnych, związanych z przebiegiem prac legislacyjnych nad projektem: prowadzeniem konsultacji publicznych, jak i trybem uchwalenia nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r., oraz materialnej zgodności przepisów z ustawą zasadniczą i Konwencją.

Nowelizacja ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r. została uchwalona w niezwykle pośpiesznym tempie, przy braku odpowiednich konsultacji publicznych. Samo przyjęcie projektu nowelizacji przez Sejm RP nastąpiło w dniu 16 grudnia 2016 r., po przeniesieniu obrad do Sali Kolumnowej Sejmu RP. Już w tym zakresie powziąć można wątpliwości odnośnie do samej formalnej prawidłowości uchwalenia nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r.

W toku prac legislacyjnych projekt nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r. został jednoznacznie negatywnie oceniony przez Sąd Najwyższy¹. Sąd Najwyższy w pełni podzielił stanowiska, jakie zostały przedstawione w 6 zdaniach odrębnych do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 24 lutego 2010 r., sygn. K 6/09, wskazując, między innymi, że: *system emerytalny*

¹ Opinia Sądu Najwyższego do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, druk sejmowy nr 1061, dostępna pod adresem: orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/47A50D2CC87C2BD3C1258089004AF9B5/%24File/1061-001.pdf

*(rentowy) nie mogą być instrumentem prowadzenia polityki represyjnej przez Państwo. Oznacza to, że służba w określonej instytucji czy formacji nie może być uznana za samodzielne i wyłączne kryterium różnicowania wysokości emerytalnych (rentowych) uprawnień. Tym bardziej nie może być rodzajem kary, a zarazem formą odpowiedzialności zbiorowej². W opinii Sądu Najwyższego wskazano, że obniżenie wskaźnika podstawy wymiaru emerytury prowadzi wręcz do uznania służby jako okresu, w którym praca nie była w ogóle wykonywana, podczas gdy nawet obecnie nie uznaje się pracy w dawnych służbach mundurowych za nielegalną i zalicza się ją do emerytalnego stażu pracy. Nowelizacja ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym wprowadziła – zdaniem Sądu Najwyższego – reżim specjalny, bardziej rygorystyczny bowiem okres indywidualnej pracy (w obojętnym charakterze i na obojętnym stanowisku) w latach 1944 – 1990 w ustawowo wskazanych instytucjach traktuje się gorzej od okresu nieskładkowego w systemie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem Sądu Najwyższego: *bardziej korzystne na emerytów (rencistów) byłoby skazanie wyrokiem karnym za przestępstwo umyślne, gdyż osoby te – z punktu widzenia zasad ustalania świadczeń do emerytury – byłyby w zdecydowanie lepszej sytuacji, aniżeli te, które przestępstwa nie popełniły*³*

SN podkreśla także, że: *trzeba także pamiętać o osobach, które w trakcie służby nie wykonywały żadnych czynności (ani nawet nie miały takiej możliwości), które można by zakwalifikować do kategorii czynności represyjnych (oprawczych, zbrodniczych etc związanych z funkcjonowaniem w okresie PRL aparatu represji)*⁴.

W opinii do projektu nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, uchwalonej przez Sejm 16 grudnia 2016 r. Sąd Najwyższy wskazał, że szczególny problem dotyczy zgodności projektowanej regulacji z zasadą ochrony praw nabytych, wywodzonej z zasady państwa prawnego (art. 2 Konstytucji). Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że rozumowanie – jakie zdawało się przyświecać autorom projektu ustawy – oparte na założeniu, że skoro służba w organach (podmiotach) wskazanych w projekcie miała charakter nieakceptowany z punktu widzenia aktualnej oceny tych organów, to osoby, które pełniły służbę w tych organach korzystają z emerytalnych uprawnień w sposób niesłuszny (niesprawiedliwy). W ocenie Sądu Najwyższego brak jest podstaw, aby wyłącznie ze względu na służbę przed 1 sierpnia 1990 r. pozbawiać możliwości uwzględnienia służby na rzecz Państwa Polskiego po tej dacie w wymiarze wynikającym z prawa obowiązującego w chwili nabycia uprawnień. W ocenie Sądu Najwyższego projekt ustawy nowelizujący ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym, uchwalony przez Sejm 16 grudnia 2016 r.: *ma charakter represyjny, przez co dochodzi do naruszenia konstytucyjnej zasady podziału władzy (art. 10 Konstytucji). (...) [n]aruszenie art. 10 Konstytucji RP polega na przekroczeniu ustrojowego zakresu uprawnień przez władzę ustawodawczą, ponieważ w istocie to ona, zamiast władzy sądowniczej, wymierza przedmiotowej grupie osób określony rodzaj kary*⁵.

W trakcie prac legislacyjnych nad projektem nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, negatywną opinię o projekcie przedstawiła również Helsińska Fundacja Praw Człowieka⁶. W opinii

² *Ibidem*, s. 2.

³ *Ibidem*, s. 3

⁴ *Ibidem*, s. 3.

⁵ *Ibidem*, s. 5-6.

⁶ Opinia Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (druk

Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka wskazano między innymi, że szeroki zakres podmiotowy ustawy prowadzi do stygmatyzacji określonej kategorii osób bez wyraźnych zindywidualizowanych podstaw faktycznych. Fundacja zauważyła, że użyta w projekcie ustawy definicja „służby na rzecz państwa totalitarnego” wskazuje na pierwszeństwo przed „służbą na rzecz III RP” – taki automatyzm jest nieproporcjonalnym ograniczeniem praw związanych z zabezpieczeniem społecznym⁷.

W ocenie Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, zaproponowane w projekcie nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, uchwalonym 16 grudnia 2016 r. *rozwiązania legislacyjne stanowią zaprzeczenie zasady zaufania obywatela do państwa (art. 2 Konstytucji)*. Fundacja wskazała, że: *wszelkie odstępstwa od zasady ochrony praw nabytych – będącej przejawem konstytucyjnej zasady zaufania obywatela do państwa – powinny być oparte na mechanizmach odpowiedzialności indywidualnej funkcjonariuszy (...). Opiniowana ustawa <<przywracająca sprawiedliwość społeczną>> jest wprowadzana 27 lat po upadku reżimu komunistycznego w Polsce. Co więcej, projektowana ustawa jest drugą ustawą <<dezubekizacyjną>>. O nieskuteczności pierwszej ustawy mają świadczyć zbyt wysokie – zdaniem projektodawcy – świadczenia emerytalne funkcjonariuszy PRL. Fakt dokonania weryfikacji byłych funkcjonariuszy PRL w 1990 r., a następnie przeprowadzenie tzw. dezubekizacji w 2009 r. zmienia znacząco ciężar dowodu, którego należy oczekiwać od państwa przy ewentualnych – kolejnych – zmianach emerytur funkcjonariuszy PRL w 2016 r., tj. 27 lat po transformacji ustrojowej⁸. Co istotne, Helsińska Fundacja Praw Człowieka wskazała, że negatywne stanowisko odnośnie do rządowego projektu nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, przedstawił także Minister Spraw Zagranicznych, który argumentował, że jest to już druga zmiana prawa przewidująca kolejne obniżenie emerytur po ponad 25 latach od upadku komunizmu w Polsce, a z Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka wynika ogólny obowiązek zapewnienia odpowiedniej jakości prawa i konieczne jest zidentyfikowanie powodów ingerencji w materię, która dotyczy osób w podeszłym wieku, często schorowanych, dla których uzyskane świadczenie stanowi podstawowe źródło utrzymania⁹.*

Projekt nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, uchwalonej przez Sejm 16 grudnia 2016 r., został negatywnie oceniony także przez doktrynę prawa konstytucyjnego¹⁰. Wskazano bowiem, że przepisy projektu rażąco naruszają zasady: zaufania do państwa i prawa oraz ochrony praw nabytych, (art. 2 Konstytucji), zasadę równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji) oraz gwarancje należytego zabezpieczenia społecznego osób niezdolnych do pracy i szczególnie potrzebujących (art. 67 ust. 1, art. 69 i art. 71 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji). Podkreśla się również: *[p]rojekt jednolicie represjonuje wszystkich byłych funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa, w tym również pozytywnie zweryfikowanych, służących bezpieczeństwu III RP; [p]rojekt nie jest nakierowany na wyrównanie rzeczywistych niesprawiedliwości, lecz ma charakter represyjno-odwetowy. Stanowi*

sejmowy nr 1061), dostępna pod adresem: www.hfhr.pl/wp-content/uploads/2016/12/HFPC_opinia_13122016.pdf

⁷ *Ibidem*, s. 3.

⁸ *Ibidem*, s. 4

⁹ *Ibidem*, s. 5

¹⁰ Opinia prof. dr hab. Marka Chmaja w przedmiocie zgodności z Konstytucją projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (wersja z dnia 24 listopada 2016 r.), dostępna pod adresem: https://fssm.pl/ckfinder_pliki/files/Opinie%20prawne/2016.11.25_Opinia_prof.M.Chmaja_dot.projektu_ustawy_emeryt.pdf

próbę wprowadzenia, niedopuszczalnej w demokratycznym państwie prawnym, zasady zbiorowej odpowiedzialności za działania aparatu służb bezpieczeństwa państwa PRL¹¹. W opinii podkreślono, że: [n]ie zasługuje na zaufanie prawodawca, który po raz drugi, drastycznie obniża świadczenia emerytalne i pozbawia całości lub istotnej części otrzymywanego świadczenia inwalidów oraz uprawnionych po zmarłym niezdolnych do pracy lub nie mających możliwości zarobkowania krewnych ubezpieczonego. Takie działanie ustawodawcy narusza zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa (art. 2 Konstytucji)¹². Zauważono również, że [p]rojektodawca nie wskazał, dlaczego pierwszeństwo nad fundamentalnymi w demokratycznym państwie prawa gwarancjami zakazu podwójnego karania (art. 2 Konstytucji) oraz domniemania niewinności i zasady skazywania prawomocnym wyrokiem sądu (art. 42 i art. 45 ust. 1 Konstytucji) — należy przyznać poczuciu sprawiedliwości społecznej¹³. Z tego powodu w doktrynie za niedopuszczalne uznano stwierdzenie, że: adresaci projektu otrzymali świadczenia będące bezprawnym przywilejem od władz PRL. Projektowana regulacja jest niezgodna z zasadą ochrony praw nabytych (art. 2 Konstytucji), albowiem arbitralnie, bez uzasadnienia, bez ekwiwalentu pozbawia świadczeń osoby, które uzyskały je słusznie, w niepodległej Polsce, w sposób przewidziany przepisami prawa. (...) Projektodawca bez jakiegokolwiek postępowania sprawdzającego, uznał, iż wszystkie osoby pełniące bardzo szeroko pojętą służbę na rzecz <<totalitarnego państw>> (w tym pozytywnie zweryfikowane, pełniące następnie służbę w III RP) oraz ich najbliższe rodziny, nie zasługują, bez żadnego wyjątku, na równe traktowanie w stosunku do pozostałych funkcjonariuszy służb mundurowych¹⁴.

Podkreśla się również, że: [p]rawo do zabezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy lub po osiągnięciu wieku emerytalnego jest podstawowym prawem człowieka; mieści się w nim prawo do zachowania realnej wartości przyznanych świadczeń. Pozbawienie uprawnionych praw nabytych do świadczeń emerytalno-rentowych narusza gwarancje wynikające z Konstytucji, nawet jeśli nie powoduje obniżenia tych świadczeń poniżej minimum egzystencji. Projekt zawiera regulacje niezgodne z art. 67 ust. 1, art. 69 i art. 71 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji¹⁵. Zwraca się przy tym uwagę, że: [w] projekcie negatywnie oceniono sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa PRL — ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę tych organów, a nawet sam fakt pokrewieństwa w stosunku do osób, które tę służbę podjęły. Pobudki takie nigdy nie powinny skutkować stosowaniem przez ustawodawcę instrumentów represji poprzez pozbawienie środków utrzymania i utrudnienie egzystencji emerytów i rencistów, w tym rencistów rodzinnych, nad którymi opieka jest konstytucyjnym obowiązkiem państwa¹⁶. Ponadto wskazuje się, że: [n]ie można uznać, iż właśnie teraz, po latach wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych oraz rent rodzinnych, wydarzyło się coś wyjątkowego, co uzasadnia wprowadzenie kwestionowanych regulacji. Oznacza to, że projektodawcą powodują wyłącznie motywy polityczne, a takie nigdy nie powinny kierować działaniami prowadzącymi do ograniczenia lub pozbawienia konstytucyjnych praw lub wolności¹⁷.

Natomiast w *votum separatum* do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2010 r., sygn. akt K 6/09, sędzia Bohdan Zdziennicki zauważył: [n]ie można dokonać obejścia zasad, wartości i reguł Konstytucji przez prosty zabieg legislacyjny – przyjęcie (...) określonej wersji historii tylko po to by z tej

¹¹ *Ibidem*, s. 23-24.

¹² *Ibidem*, s. 24.

¹³ *Ibidem*, s. 24.

¹⁴ *Ibidem*, s. 24.

¹⁵ *Ibidem*, s. 24-25.

¹⁶ *Ibidem*, s. 25.

¹⁷ *Ibidem*, s. 25.

oceny przeszłości wyprowadzić określone następstwa prawne w stosunku do grupy obywateli uważanych za dawnych (sprzed 20 lat) przeciwników politycznych obecnie rządzącej większości parlamentarnej. Prawo w demokratycznym państwie prawnym nie może narzucać wszystkim jednej oceny przeszłości, ani tym bardziej wyciągać z tej oceny prawa do represjonowania określonych grup społecznych, czy zawodowych. (...) Drastyczne obniżenie emerytur w stosunku do ich wysokości należnej według zasad zarówno poprzednio, jak i obecnie obowiązujących w systemie emerytalnym służb mundurowych jest represją ekonomiczną wobec określonych świadczeniobiorców i – co należy podkreślić – ich rodzin. Temu represjonowaniu towarzyszy – jak już sygnalizowano – zawarta w preambule ustawy z 23 stycznia 2009 r. stygmatyzacja penalna objętych ustawą emerytów poprzez określenie ich całej służby w PRL-u jako tylko stosowanie bezprawia, stałe popełnianie zbrodni naruszających podstawowe prawa człowieka – wszystko tylko po to, aby „utrwalić nieludzki system władzy (...) Nie można karać obywatela za to w jakich organach państwa pracował, a nie za to co zrobił. W stosunku do żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych mają zastosowanie zasady indywidualnej odpowiedzialności za popełnione przez nich czyny. Negatywna ocena celów do jakich władze PRL-u wykorzystywały służby bezpieczeństwa państwa nie może prowadzić do zbiorowej odpowiedzialności. Podkreślił - w odniesieniu do zbliżonej, jednak znacznie mniej represyjnej regulacji niż przewidziana w nowelizacji ustawy z 16 grudnia 2016 r. – że: [u]stawodawca jest ograniczony przez zasady, wartości i normy konstytucyjne. Nie może arbitralnie, tylko zgodnie z przyjętymi ocenami politycznymi redukować dotychczasowe świadczenia emerytalne w stosunku do pewnej grupy podmiotów z pominięciem zasady ochrony praw nabytych. Racjonalnych zasad sprawiedliwości społecznej nie można więc w żadnym zakresie utożsamiać z, opartymi na polityczno-historycznych ocenach i emocjach, <<rewolucyjnymi zasadami sprawiedliwości dziejowej>> (..)Ustawodawca nie ma nieograniczonej władzy nad czasem. Nie może arbitralnie relatywizować w prawie znaczenia jego upływu i przyjmować, że istnienie konkretnego układu sił politycznych, układu zdolnego do uchwalenia ustawy pozwala pomijać w niej różne formy przedawnienia, czy fundamentalną zasadę, że im więcej czasu minęło od zapoczątkowania przemian politycznych, tym bardziej są nieproporcjonalne różne ograniczenia praw uzasadnione tylko rozpoczętą przed 20 laty transformacją.

Uzasadnienie zarzutów

Z mocy zaskarżonej decyzji, Organ ustalił wysokość mojej renty rodzinnej na kwotę [wysokość renty wskazana w treści decyzji]. Zaskarżona decyzja została wydana w oparciu o art. [numery artykułów wskazane w treści decyzji] ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym.

W mojej ocenie przepisy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, wprowadzone z mocy nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r., będące podstawą wydania zaskarżonej decyzji w mojej sprawie, są sprzeczne z Konstytucją i Konwencją. Wydana na podstawie niezgodnych z Konstytucją RP i Konwencją, a w konsekwencji naruszająca moje podstawowe prawa, decyzja Dyrektora ZER MSWiA nie może się ostać.

Zaskarżona decyzja, wydana na podstawie przepisów nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r., przede wszystkim narusza zasadę ochrony praw nabytych i zasadę

sprawiedliwości społecznej, wynikające z zasady demokratycznego państwa prawnego, określonej w art. 2 Konstytucji. Obniżenie przysługującego mi świadczenia rentowego z mocy zaskarżonej decyzji ma charakter arbitralny i stanowi formę represji, a nawet formę zbiorowej kary wobec wszystkich osób, które pełniły służbę w formacjach wymienionych w art. 13b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym oraz najbliższych członków ich rodzin pobierających renty rodzinne. Przepisy nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r. przesądzają, *ex lege* i bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie, że wszystkie osoby, które pełniły służbę w formacjach i instytucjach wymienionych w art. 13b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, działały na rzecz niezdefiniowanego w ustawie „państwa totalitarnego”. Jak zauważono również w doktrynie w odniesieniu do tego sformułowania ustawy: *nadanie pojęciu „państwo totalitarne” szczególnego znaczenia, które można byłoby określić jako techniczne – gdyby służyło ono, czego nie czyni, legislacyjnemu dookreśleniu materii oraz gdyby nie miało określonego wydźwięku polityczno-ideologicznego, znajdującego się poza sferą analizy stricte prawnej. Ocena prawna nie może, w każdym razie, nie uwzględniać stanowiska przedstawicieli odpowiednich nauk społecznych, dla znaczącej większości których wydarzenia roku 1956 stanowiły istotną cezurę w dziejach „Polski Ludowej”, oddzielając okres państwa totalitarnego i okres państwa oczywiście niedemokratycznego, lecz już nie totalitarnego*¹⁸.

Obniżenie przysługującego mi świadczenia rentowego z mocy zaskarżonej decyzji nastąpiło po 27 latach od czasu zmiany ustroju w Polsce i opiera się na założeniu, że przyznane mi dotychczas świadczenia rentowe zostały uzyskane w sposób nienależny i niegodziwy, a sam fakt służby mojego [męża, ojca, innej właściwej osoby] w określonej formacji bądź instytucji w określonym czasie, przesądza o ponoszeniu przez niego/nią odpowiedzialności, a nawet winy, za naruszenia praw człowieka, których dopuszczały się władze publiczne w okresie PRL. Uchwalając nowelizację ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r. ustawodawca posłużył się swoistym mechanizmem odpowiedzialności zbiorowej, uznając wszystkich funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa sprzed 1990 r. za odpowiedzialnych za utrwalanie systemu władzy komunistycznej w Polsce.

Mechanizm odpowiedzialności zbiorowej, jakim posłużył się ustawodawca w nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r. wskazuje na naruszenie zasady trójpodziału władzy – oto bowiem ustawodawca, realizując funkcje prawodawcze – wystąpił również w roli władzy sądowniczej, „wymierzając ustawową sprawiedliwość” wszystkim funkcjonariuszom oraz ich rodzinom, zatrudnionym w formacjach i instytucjach wskazanych w art. 13b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, poprzez drastyczne obniżenie pobieranych dotychczas świadczeń rentowych. Władza ustawodawcza przypisała sobie funkcję władzy sądowniczej. Działanie takie jest nie do pogodzenia z zasadą trójpodziału władzy, wynikającą z art. 10 Konstytucji RP. Rolą sądu rozpoznającego moje odwołanie jest przeprowadzenie rzetelnego i sprawiedliwego procesu w sprawie zgodności z prawem decyzji wydanej w mojej sprawie, z uwzględnieniem zgodności podstawy prawnej tej decyzji z podstawowymi prawami człowieka i zasadą trójpodziału władzy, będącej fundamentem demokratycznego państwa prawnego.

¹⁸ Opinia prof. dr. hab. Huberta Izdebskiego pt. *Rozumienie terminów „totalitaryzm” i terminów pokrewnych w polskim języku prawnym i prawniczym* z dnia 1 marca 2017 r., s. 6, dostępna pod adresem: https://fssm.pl/ckfinder_pliki/files/Opinie%20prawne%20FSSM/FSSM_Opinia_H.Izdebski_2017.03.01_totalitaryzm.pdf

Obniżenie przysługującej mi renty rodzinnej z mocy zaskarżonej decyzji, stanowi nieproporcjonalne i nieuzasadnione naruszenie przysługującego mi prawa do zabezpieczenia społecznego, gwarantowanego przez art. 67 ust. 1 Konstytucji RP.

Pozbawienie mnie dotychczasowego świadczenia rentowego, i przyjęcie, że cały okres służby mojego [męża, ojca, innej właściwej osoby] nie wlicza się do stażu [jego/jej] pracy, prowadzi do naruszenia istoty prawa do zabezpieczenia społecznego. Naruszenie prawa do zabezpieczenia społecznego ma charakter nieproporcjonalny i nie jest również uzasadnione ochroną żadnych z wartości, jakie mogą uzasadniać ograniczenie konstytucyjnych praw i wolności jednostki, wskazanych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Arbitralne obniżenie przysługującego mi świadczenia rentowego z mocy zaskarżonej decyzji, odczytywać trzeba jako formę nieuzasadnionej represji, a nawet formę wymierzenia mi kary za rzekome winy mojego [męża, ojca, innej właściwej osoby]. Wydanie zaskarżonej decyzji nastąpiło bez przeprowadzenia przez Organ postępowania sprawdzającego i weryfikującego zasadność, adekwatność, legalność, słuszność i proporcjonalność obniżenia przysługującego mi świadczenia rentowego. Takie postępowania organów władz publicznej, w sferze stosowania środków represyjnych wobec jednostki, narusza moje prawo do obrony i domniemanie niewinności.

Skutkiem wydania zaskarżonej decyzji w mojej sprawie jest nieuzasadnione i arbitralne, a przez to nieproporcjonalne naruszenie mojego prawa do zabezpieczenia społecznego, a w konsekwencji, naruszenie moich osobistych praw majątkowych, które podlegają równej dla wszystkich ochronie. Przysługujące mi świadczenie rentowe pozostaje pod ochroną art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, gwarantującego prawo do poszanowania mienia. Naruszenie tego prawa ma charakter nieuzasadniony i dyskryminujący w świetle art. 14 Konwencji.

Sąd – jako strażnik konstytucyjnych praw i wolności jednostki – powinien mieć na uwadze cel, jaki przyświecał ustawodawcy przy uchwaleniu nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z 16 grudnia 2016 r., przeprowadzając samodzielną kontrolę zgodności przepisów tej nowelizacji z Konstytucją i EKPCz. Podkreślić bowiem należy, że zgodnie z art. 8 ust. 2 Konstytucji RP jej przepisy stosuje się bezpośrednio, chyba że sama Konstytucja stanowi inaczej. W przedmiotowej sprawie nie ma zatem przeszkód prawnych, aby Sąd dokonał kontroli zaskarżonej decyzji z uwzględnieniem wskazanych w niniejszym uzasadnieniu przepisów Konstytucji RP. Konsekwencją kontroli przez bezstronny i niezawisły Sąd podstawy prawnej decyzji wydanej w mojej sprawie powinna być jej zmiana i pozostawienie mojego świadczenia rentowego w niezmienionej wysokości.

Mając na względzie powyższe wnoszę jak na wstępie.

(własnoręczny podpis)

[imię i nazwisko Odwołującego/-ej się]

W załączeniu:

1. Odpis odwołania **wraz z załącznikami** dla Organu;

2. [inne załączniki w wypadku szczególnych, indywidualnych okoliczności faktycznych niewynikających z treści decyzji – wymieniane pod kolejnymi numerami].